

Radiotherapie

Huidkanker en bestraling (radiotherapie)

U komt naar de afdeling Radiotherapie van het AMC omdat u bestraald gaat worden voor huidkanker. In deze folder krijgt u meer informatie over bestraling bij huidkanker.

Welke soorten huidkanker zijn er?

Er zijn meerdere soorten huidkanker. Andere woorden voor kanker zijn ‘tumor’ of ‘carcinoom’. De twee meest voorkomende soorten huidkanker zijn basaalcel-carcinoom en plaveiselcel-carcinoom.

Door een stukje huid weg te nemen (biopt) wordt er vastgesteld welke soort huidkanker u heeft.

Wat is het doel van een bestraling?

Het doel van de bestraling is het laten verdwijnen om de huidkanker, waarbij de normale vorm van het lichaam kan blijven bestaan. Denk bijvoorbeeld aan bestraling van de neus. De kanker wordt bestraald maar de vorm van de neus blijft zoals hij was.

Welk gebied wordt bestraald?

Het gebied dat bestraald wordt noemen we het doelgebied. Uw arts stelt het doelgebied vast. Dat hangt af van de plaats en grootte van de tumor.

Afhankelijk van het doelgebied kan uw arts kiezen voor verschillende soorten bestraling.

Welke bestralingen zijn er?

Bestraling op het orthovolt toestel.

Dit apparaat bestraalt met röntgenstraling met een lage energie.

Daardoor dringt de straling maar enkele millimeters tot centimeters het lichaam in.

Deze bestraling kan alleen in het AMC gegeven worden en niet op de locatie in Almere.

Orthovolt

Bestraling met een lineaire versneller.

Dit apparaat bestraalt met een hogere energie.

Dit toestel kan oppervlakkige en dieper gelegen tumoren bestralen. Deze bestraling kan in het AMC en de locatie in Almere gegeven worden.

Lineaire versnellers

Wat zijn de voorbereidingen op de bestraling?

Uw eerste afspraak

Bij uw eerste afspraak meldt u zich bij de balie van de afdeling Radiotherapie.

U heeft een gesprek met uw behandelend arts. Dit kan een radiotherapeut zijn of een radiotherapeut in opleiding. In het eerste gesprek legt uw arts uit waarom u radiotherapie krijgt. Ook hoort u welk gebied bestraald wordt en hoe vaak u bestraling krijgt. De arts bespreekt ook de bijwerkingen die kunnen ontstaan.

De verdere voorbereiding op de bestraling is afhankelijk van het soort bestraling dat u krijgt.

Vorbereiding op bestraling met de orthovolt

In de periode tussen uw eerste gesprek en de eerste bestraling heeft u soms een extra afspraak. Deze extra afspraak is in de mouldroom. Dit is de ruimte waar de beschermings- en fixatie materialen gemaakt worden. De mouldroom bevindt zich op de afdeling Radiotherapie.

Deze extra afspraak is afhankelijk van de plaats waar u bestraald gaat worden. Het kan soms nodig zijn een bescherming van lood te maken. Dat lood beschermt het gezonde weefsel, in de omgeving van het gebied met kanker, tegen straling.

Als de huidkanker op het hoofd zit, wordt er vaak een masker van kunststof gemaakt. Daardoor kan het hoofd niet meer bewegen tijdens de bestraling.

Masker

Krijgt u bestraling vlakbij het oog, dan krijgt u soms tijdens de bestraling een beschermend lensje van lood in het oog. Het oog wordt hiervoor eerst lokaal verdoofd met oogdruppels. Dit

loden lensje wordt na elke bestraling verwijderd. Uw oog wordt na de bestraling tijdelijk afgeplakt totdat de verdoving is uitgewerkt.

Krijgt u bestraling bij de neus dan kunt u tijdens de bestraling beschermende loodjes in uw neus krijgen. Deze loodjes worden na elke bestraling verwijderd.

Vorbereiding op bestraling met de lineaire versneller

Voor uw eerste bestralingsafpraak heeft u meestal een afspraak voor een CT-scan. Met behulp van deze CT-scan wordt het bestralingsplan gemaakt.

Wordt u bestraald in het hoofd-hals gebied dan wordt er een masker van kunststof gemaakt.

Door dit masker kunt u uw hoofd niet bewegen tijdens de bestraling. Dit masker wordt vlak voor de CT-scan gemaakt. U krijgt daarvoor een afspraak op de mouldroom. Dit is de ruimte waar het masker gemaakt wordt. De mouldroom bevindt zich op de afdeling Radiotherapie.

De behandeling

Hoeveel bestralingen u krijgt is afhankelijk van de plaats, de soort en grootte van de tumor. Van de bestraling zelf voelt u niets.

De bestralingen vinden plaats op werkdagen, meestal vijf keer per week. De radiotherapeutisch laboranten voeren de bestralingen uit. Tijdens uw behandeling heeft u eenmaal per week een controle-afpraak met uw arts.

Welke bijwerkingen kunnen optreden?

Hoeveel last u krijgt van bijwerkingen, verschilt per persoon. Het is ook afhankelijk van de plaats die bestraald wordt en de dosis.

Bijwerkingen die snel kunnen optreden

Vermoeidheid

Door de bestraling kunt u moe worden. Ook als de bestraling gestopt is, kunt u zich nog enkele weken moe voelen. Dit wordt langzaam beter. Ook het heen en weer reizen naar het ziekenhuis kost energie. Daar kunt u ook vermoeid door raken.

Huidirritatie

Door de bestraling kan de huid binnen het bestralingsgebied rood worden. Ook kan er jeuk en een branderig gevoel ontstaan. Uw huid kan kapot gaan en er kan een korst ontstaan.

U kunt altijd bij de doktersassistentes op de afdeling terecht voor advies over de verzorging van de huid. Bij de balie kunt u aangeven dat u één van de doktersassistentes wilt spreken. Vaak is de huid 4 weken na de bestraling helemaal hersteld. De eerste tijd is de bestraalde huid vaak wat roze van kleur.

Haarverlies

De haren in het gebied dat bestraald wordt kunnen uitvallen. Deze plaatselijke kaalheid kan blijvend zijn. Dit is afhankelijk van de dosis.

Irritatie rond het bestraalde gebied (oog, neus, oor)

Bestraling in de buurt van het oog, de neus of het oor, kunnen er voor zorgen dat die lichaamsdelen geïrriteerd raken. Het oog kan rood worden en gaan tranen. Als de traanklier mee

bestraald wordt, kan er een droog oog ontstaan. U krijgt dan druppels voor in het oog. Het zicht wordt normaal niet aangetast.

Als de neus wordt bestraald kunnen bloedneuzen en korstvorming ontstaan.

Bestraling van het oor zorgt vaak voor een gevoelige oorschelp en/of gehoorgang.

Bijwerkingen die later optreden

De bestraalde huid kan maanden tot jaren na de bestraling wat bleker (witter) van kleur worden. Ook kan de huid wat dunner worden. Er kunnen uitgezette bloedvaatjes zichtbaar worden. Na het bestralen van (een deel van) de neus blijven de slijmvliezen droger. U zal sneller last hebben van korstjes in de neus.

Wat gebeurt er na de bestralingen?

Enkele weken na uw laatste bestraling heeft u een controle-afspraak op de afdeling Radiotherapie. De arts kijkt dan of de tumor verdwenen is. Ook controleert hij of de huid hersteld is. De arts bespreekt met u of het nodig is dat u onder controle blijft op de afdeling Radiotherapie.

Heeft u nog vragen?

Vragen over uw behandeling kan u altijd stellen aan uw behandelend arts.

U kunt ook de voorlichting van de afdeling Radiotherapie bellen. Zij zijn telefonisch bereikbaar op nummer: 020-7328939 (maandag tot en met donderdag).

Als er niet wordt opgenomen, kunt u een boodschap inspreken op de voicemail. Zij bellen u dan zo snel mogelijk terug.

U kunt ook een email sturen naar:

voorlichting-radiotherapie@amc.nl

Wilt u meer informatie?

- www.kanker.nl/kankersoorten/huidkanker/wat-is/huidkanker
- www.kwf.nl/kanker/huidkanker

Bereikbaarheid afdeling Radiotherapie

Telefonisch:

- AMC: 020 - 566 3433
Maandag tot en met vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur
- Locatie Almere: 036 - 868 9102
Maandag tot en met vrijdag van 8.00 tot 16.30 uur